

## KINNITATUD

Varade asekanterleri 17.10.2018 otsusega nr 1-24/220 „Sisejulgeolekupoliitika asekanterleri 28. detsembri 2017. a otsuse nr 1-24/147 "Käskkirjas "Toetuse andmise tingimused riskikäitumise ennetamiseks, riskis olevate perede toetamiseks ning turvalise elukeskkonna arendamiseks" nimetatud toetatavate tegevuste 2018. aasta tegevuskava ja eelarve kinnitamine" muutmise“  
LISA 2

### **Seletuskiri toetatavate tegevuste eelarvele perioodil 01.01.2018–31.12.2018**

## **1.1. Toetatav tegevus 2.1: Käitumisoskuste Mängu arendamine ja laiendamine õpilaste koolis toimetuleku parandamiseks ja riskikäitumise ennetamiseks**

### **1.1.1. Käitumisoskuste Mängu arendamine, elluviimine ja laiendamine**

#### **1.1.1.1. Käitumisoskuste Mängu arendamise, elluviimise ja laienemise otsene personalikulud**

Programmi arendamise ja elluviimise ning laiendamisega seotud otseseks personalikuluks 2018. aastal on 11 000 eurot. Sinna alla kuulub kahe analüütiku palk, kokku 0,5 töökoormusega. Analüütikud viivad läbi tegevusi metoodika mõju hindamiseks.

#### **1.1.1.2. Käitumisoskuste Mängu arendamise, elluviimise ja laienemise muud kulud**

Programmi arendamise, elluviimise ja laiendamisega seotud kulude summaks 2018. aastal on planeeritud 131 585 eurot.

Käitumisoskuste Mängu raames toetab hanke võitnud pakkuja, kelleks on PAXIS Instituut, partnerit ja mentoreid kooliaasta jooksul, pakkudes vajadusel elektroonilist nõustamist ja erinevaid abistavaid materjale. 2018. aastal on selleks planeeritud 14 705 eurot, millele lisandub ürituste korraldamise (sh koolitaja transpordi, majutuse jms) kulu. Lisanduvad kulud on planeeritud ürituste korraldamise kulude hulka.

2018. aastal on planeeritud 1500 eurot metoodika vene keelde kohandamiseks. Planeeritud on programmi olemasolevatele materjalidele tellida eesti-vene ja materjalide täiendamiseks inglise-vene tõlkeid, keeleteoimetus- ja korrektuuriteenust ning luua olemasolevatele videomaterjalidele venekeelsed subtiitrid jm kohandustegevused vastavalt tekkivale vajadusele.

Programmi arendamiseks on 2018. aastal planeeritud 7000 eurot. Vastavalt vajadusele soetatakse ja täiendatakse metoodika rakendamiseks vajalikke materjale, trükitakse õpikuid, juhendmaterjale ja hangitakse elemente (st mängu kasutamiseks vajalikud tarvikud õpetajatele ja mentoritele) jms. Iga baaskoolituse läbinud õpetaja ja vajadusel kooli tugipersonali esindaja ning väljaõppe läbinud mentor saab omale vajalike materjalide komplekti, mis sisaldab õpikut, taimerit, kaelapaela, suupilli, nimepulkasid, kiidude blankette, plakateid, lauakaarte, teavituslehti ja muid materjale.

2018. aastal on koolituste, ürituste jms kohtumiste korraldamise kuluks planeeritud 20 000 eurot. 2018. aastal on plaanis orienteeruvalt 40 uuele õpetajale läbi viia umbes neli kahepäevast baaskoolitust, millest on oodatud osa võtma ka õpetajakoolituse õppejõud, koolide tugipersonal ja juhtkond ning õpetajad, kes Käitumisoskuste Mängu rakendavale klassile teisi ainetunde annavad. Baaskoolituste lõplik arv sõltub lõplikust osalejate arvust. Planeeritud on läbi viia eraldi mentorite väljaõppe (kas eraldi koolituse või eraldi koolitusblokina) õpetajate baaskoolituse läbinud metoodika rakendajale. Lisaks korraldatakse täienduskoolitusi ja muid üritusi nii õpetajatele kui ka mentoritele vastavalt programmi rakendamise käigus tekkinud vajadustele.

2018. aastal on mentorite töötasudeks, transpordikuludeks (transport koolidesse ja programmi tegevuste külastamiseks) ja programmi tegevustega seotud majutuskuludeks planeeritud 75 000 eurot.

Projektmeeskonna transpordikuludeks on 2018. aastal planeeritud 1500 eurot. Analüütikud,

hindajad, spetsialist ja projektijuht osalevad programmiga seotud üritustel (sh projektimeeskonna koosolekud, koolitused, teavitustõrgetused jms) ning külastavad vajadusel programmi rakendavaid koole, et koguda vajalikud andmed programmi tulemuste, protsessi, rakendamise ning mõju hindamiseks.

Hindamistegevuse (instrumentide analüüs, eksperdiarvamused, tunnivaatlused, küsimustikud, testid, andmete analüüs jms) kogukuluks on planeeritud 2018. aastal 8880 eurot. Kulu on peamiselt seotud meetodika mõju hindamisega. Hindamistegevuste alla kuuluvad hindamisinstrumentide analüüs, ekspertide kaasamine, küsimustike kohandamine, teenuste sisseostmine ja muu vajalik, et hindamistegevus oleks võimalikult kvaliteetne (sh meened hindamistegevuse edukusele kaasa aidanud klasside tunnustamiseks). Hindamistegevuses on peamine 2018. aasta kevadel koguda ja analüüsida andmeid järelhindamiseks umbes 90 Käitumisoskuste Mängu rakendava klassi kohta, kes liitusid programmiga 2017/18. õppeaasta alguses. Lisaks kogutakse järelandmeid umbes 42 mõju-uuringus osaleva klassi, sh 21 kontrollklassi kohta, kes liitusid programmiga 2016/17. õppeaasta alguses. 2018. aasta sügisel kogutakse taas baasandmeid umbes 40 klassi kohta, kus alustatakse Käitumisoskuste Mängu rakendamist 2018/19. õppeaastal. Selleks täidavad õpetajad tugevuste ja raskuste küsimustikud iga oma õpilase kohta, hindajad viivad vajadusel läbi tunnivaatlusi ning toimuvad muud kokkulepitud hindamistegevused (nt rahuloluküsitlused, testid, muud küsimustikud jne).

Projekti teavitustegevusteks on planeeritud 3000 eurot. 2018. aastal on plaanis jätkata veebilehe- ja keskkonna haldamise ja täiendamisega, sh selle tarbeks professionaalsete fotode tellimine. Lisaks on planeeritud vastavalt vajadusele ja kommunikatsiooniplaanile välja anda täiendavaid teavitustmaterjale, sh infolehed, brošüürid, tutvustavad videod jms ning kaasata vajadusel valdkondlikke eksperte.

### **Projektijuhtimise otsesed personalikulud**

Projektijuhtimise otseseks personalikuluks 2018. aastaks on planeeritud 44 480 eurot.

Projektijuhi töötasu moodustab sellest 23 000 eurot ja spetsialisti töötasu 21 480 eurot. Spetsialist tegeleb projektijuhti toetavate sisuliste ülesannetega.

**Tegevuse 2.1 elluviimiseks 2018. aastal kulub 195 387 eurot**, millest 8322 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

## **1.2. Toetatav tegevus 2.2: Andme- ja teabevahetuslahenduse loomine võrgustikutöö tõhustamiseks**

### **1.2.1. Andme- ja teabevahetuslahenduse kontseptsiooni koostamine, lahenduse loomine ja arendamine ning selle kasutajate koolitamine**

#### **1.2.1.1. Andme- ja teabevahetuslahenduse kontseptsiooni koostamise, lahenduse loomise ja arendamise ning selle kasutajate koolitamise otsene personalikulu**

2018. aastaks andme- ja teabevahetuslahenduse kontseptsiooni koostamise, lahenduse loomise ja arendamise ning selle kasutajate koolitamise kulusid ei ole planeeritud.

#### **1.2.1.2. Andme- ja teabevahetuslahenduse kontseptsiooni koostamise, lahenduse loomise ja arendamise ning selle kasutajate koolitamise muud kulud**

2018. aastaks on lahenduse loomiseks ja arendamiseks planeeritud 95 750 eurot. Pärast vastavate kokkulepete sõlmimist Politsei- ja Piirivalveameti poolt Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskusega ning Sotsiaalkindlustusameti poolt Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusega, kuidas andmebaaside arendamisega edasi minnakse, tehakse lahenduse loomisel esimesed arendused.

### **Projektijuhtimise otsesed personalikulud**

Projektijuhi otseseks personalikuluks 2018. aastaks on planeeritud 3211,20 eurot. Projektijuhiga sõlmitakse käsundusleping.

**Tegevuse 2.2 elluviimiseks 2018. aastal kulub 99 442,88 eurot**, millest 481,68 eurot on

kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

### **1.3. Toetatav tegevus 2.3: Lähisuhtevägivalla all kannatavate noorte ja perede kindlakstegemine ning nende probleemide lahendamine võrgustikutöö meetodil**

#### **1.3.1. Juhtumikorralduse mudeli ettevalmistamine, katsetamine, arendamine ja laiendamine**

##### **1.3.1.1. Juhtumikorralduse mudeli ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise otsene personalikulu**

Juhtumikorralduse mudeli ettevalmistamiseks, katsetamiseks, arendamiseks ja laiendamiseks otseid personalikulusid 2018. aastaks ei ole planeeritud.

##### **1.3.1.2. Juhtumikorralduse mudeli ettevalmistamise, katsetamise, arendamise ja laiendamise muud kulud**

2018. aastaks on planeeritud juhtumikorralduse mudeli ettevalmistamise muude kulude summaks 34 500 eurot.

Õppereisideks juhtumikorralduse võrgustiku spetsialistidele kui ka koordinaatorile ja projektijuhile on planeeritud 5800 eurot. Korraldatakse vähemalt kaks õppereisi Soome MARAC mudelit kasutavatesse asutustesse ja/või Ühendkuningriiki MARAC-i mudeli toimimisega tutvumiseks. Külastustel osalevad kolme liitva piirkonna juhtumikorralduse võrgustiku spetsialistid, tugiisikud ning juhtrühma liikmed. Külastustel osalevate spetsialistide ülesanne on motiveerida ja jõustada võrgustikuliikmeid, et tagada mudeli sujuv katsetamine ja juurutamine. Saaremaa, Võru ja Valga õppereisid toimuvad 2019. aastal.

Partner korraldab MARAC-iga alustanud piirkondades tugiisikutele vähemalt kaks täienduskoolituste tsükli. Koolitusi viivad läbi spetsialistid vastavalt oma pädevusvaldkonnale. Töötavatele tugiisikutele pakutakse kovisioone ning koolituslikke kovisioone. Toimub koolitus ohvriabitöötajatele tugiisikute juhendamise ning kovisioonide läbiviimise teemal. Kavandatud on ka tugiisikute juhendajate koolitus, et tagada jätkusuutlik tugiisikute süsteem. Läbiviimise tasudeks on planeeritud 8000 eurot.

Tugiisikute teenuste kuludeks, eelkõige transpordikuludeks, on planeeritud 1200 eurot.

Materjalide täiendamiseks ja väljatrükiks on planeeritud 2500 eurot. Planeeritakse trükkida (sh kujundada) MARAC juhendmaterjale ning täiendada olemasolevate juhtumikorralduse võrgustiku tööks vajalike abimaterjalide sisu, vajadusel tõlkida neid osaliselt vene keelde, printida ja kõita osa materjale ning kirjastada kliendivoldikuid. Toodetakse elektroonseid infomaterjale ning töötatakse välja õppeklipid spetsialistidele (sh filmimine, helindamine ja monteerimine) toetamaks MARAC-i võrgustikukoolitusi ning teabe jõudmist spetsialistideni.

2018. aastal on planeeritud kuus võrgustikukoolitust ning vähemalt neli infopäeva neljas uues piirkonnas. Võrus ja Valgas on tekkinud isalgatuslikult MARAC-id enne võrgustikukoolitusi, nendes piirkondades viiakse läbi ainult koolitused ning infopäevi ei toimu.

Planeeritud on kahepäevane võtmeisikute koolitus, kus osalevad ka väliskoolitajad. Koolitusel osalevad juhtumikorralduse võrgustiku spetsialistid, juhtrühma liikmed, ülikoolide esindajad, tugiisikud, erinevate lähisuhtevägivallaga töötavate ametkondade ja organisatsioonide esindajad (nt Politsei- ja Piirivalveamet, varjupaikade esindajad, kohalike omavalituste spetsialistid jt). Koolitusel osalejaid, eelkõige spetsialiste, nähakse ka kui tulevaseid potentsiaalseid juhtumikorralduse mudeli koolitajaid, MARAC-ide ellukutsujaid ja teema eestkõnelejaid.

Samuti on planeeritud katsepiirkondade võrgustikele kui ka uutele liitunud piirkondade võrgustikele kokku kuni seitse tagasisideseminari, et koguda tagasisidet juhtumikorralduse mudeli toimimise ja kohandamise kohta ning pakkuda võrgustikele täiendavat tuge. Samuti toimuvad 2019. aastal liituvate uute piirkondade võrgustikuspetsialistidele infopäevad.

Võrgustikukoolituse ja võtmeisikute koolitusega seotud kuludeks (sh transport, koolitajate tasud, majutus ja toitlustus) ning tagasisideseminarideks on planeeritud 17 000 eurot.

#### **1.3.2. Juhtumikorralduse mudeli mõjude hindamine**

##### **1.3.2.1. Juhtumikorralduse mudeli mõjude hindamise otsene personalikulu**

2018. aastaks mõjude hindamiseks kulusid ei ole planeeritud.

### **1.3.2.2. Juhtumikorralduse mudeli mõjude hindamise muud kulud**

2018. aastaks mõjude hindamiseks kulusid ei ole planeeritud.

### **Projektijuhtimise otsesed personalikulud**

Projektijuhtimise otseseks personalikuluks 2018. aastal on planeeritud 38 052 eurot. Projektijuhi töötasu moodustab sellest 26 556 eurot ja poole kohaga töötava koordinaatori töötasu 11 496 eurot. Koordinaator tegeleb sisutegevusteks vajalike tööülesannetega.

**Tegevuse 2.3 elluviimiseks 2018. aastal kulub 78 259,80 eurot**, millest 5707,80 eurot on kaudsed kulud (15% otsestest personalikuludest).

## **1.4. Toetatav tegevus 2.4: Maakondliku võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks**

### **1.4.1. Maakondliku võrgustikutöö seniste praktikate analüüsimine ja teiste kogemuste koondamine ning sobiliku mudeli kujundamine**

#### **1.4.1.1. Maakondliku võrgustikutöö seniste praktikate analüüsimise ja teiste kogemuste koondamise ning sobiliku mudeli kujundamise otsene personalikulu**

2018. aastaks ei ole seniste praktikate analüüsimiseks, teiste kogemuse koondamiseks ning töökorralduse kujundamiseks otseseid personalikuluid planeeritud.

#### **1.4.1.2. Maakondliku võrgustikutöö seniste praktikate analüüsimise ja teiste kogemuste koondamise ning sobiliku mudeli kujundamise muud kulud**

2018. aastaks ei ole seniste praktikate analüüsimiseks, teiste kogemuste koondamiseks ning töökorralduse kujundamiseks kulusid planeeritud.

### **1.4.2. Koolituste korraldamine maakondlike võrgustike arendamiseks ja haldamiseks ning kohaliku tasandi tegevuse teostamiseks**

#### **1.4.2.1. Koolituste korraldamise maakondlike võrgustike arendamiseks ja haldamiseks ning kohaliku tasandi tegevuse toetamiseks otsene personalikulu**

2018. aastaks võrgustike arendamise, haldamise ja kohaliku tasandi toetamise otsesteks personalikuludeks kulusid ei ole planeeritud.

#### **1.4.2.2. Koolituste korraldamise maakondlike võrgustike arendamiseks ja haldamiseks ning kohaliku tasandi tegevuse toetamiseks muud kulud**

2018. aastaks on planeeritud võrgustikutöö edendamiseks, võtmeisikute, omavalitsusliitude, arenduskeskuste, kohalike omavalitsuste, Rahandusministeeriumi regionaalsete talituste esindajate ja kaasatud osapoolte esindajate baaskoolituste (sh üleriigiliste baaskoolituste), nõupidamiste ja koostööseminaride, õppe- ja infopäevade, koosolekute ning maakondlike konverentside korraldamiseks (sh toitlustamise, majutamise, transpordi- ja seminarikulud) 35 000 eurot.

Maakondlike turvalisusealaste võrgustike edendamisel avaliku arvamuse kujundamiseks ja teavitustöö tegemiseks (ajalehtedes lajema turvalisuse temaga seotud temaatiliste artiklite avaldamine ning temaatiliste trükiste kujundamine ja tiražeerimine) on planeeritud 2000 eurot.

### **1.4.3. Maakondliku võrgustikutöö kogemuste jagamine ja võrgustike mõjude hindamine**

#### **1.4.3.1. Maakondliku võrgustikutöö kogemuste jagamise ja võrgustike mõjude hindamise otsene personalikulu**

2018. aastaks ei ole kogemuste jagamiseks ja võrgustike mõjude hindamiseks otseseid personalikuluid planeeritud.

#### **1.4.3.2. Maakondliku võrgustikutöö kogemuste jagamise ja võrgustike mõjude hindamise muud kulud**

2018. aastaks on planeeritud võrgustikutöö kogemuste jagamiseks ja üksteiselt õppimiseks (sh

majutamise, toitlustamise, transpordi- ja seminarikulud) 23 000 eurot.

**Tegevuse 2.4 elluviimiseks 2018. aastal kulub 60 000 eurot.**